

Til kommunedirektører og ordførere i Follidal, Alvdal, Tynset, Tolga, Rendalen og Os
Fra Styringsgruppen i prosjektet Videre utvikling av Tynset studie- og høgskolesenter

Reorganisering av Tynset studie- og høgskolesenter

Kommunene i Nord Østerdal har de senere årene vært eier av Tynset studie- og høgskolesenter (TSH). Eierskapet har vært lite formalisert, og driften har vært preget av år til år satsinger og ulike finansieringskilder. I 2019 bevilget Hedmark fylkeskommune prosjektmidler til et prosjekt for å avklare videre satsing på TSH. Hovedformålet lå i utvikling nye tilbud, avklare organisasjonsform og arbeide med eksterne langsiktige finansieringskilder.

Prosjektet har lyktes med å øke aktiviteten og tilbudene ved TSH. Prosjektet har langt på vei lyktes med å skaffe finansiering til driften av TSH gjennom fylkeskommunal strategi og nasjonale løsninger. Prosjektet ønsker nå at kommunene gjennomfører anbefalt reorganisering av TSH for å sikre stabilitet, forutsigbarhet og samordnet styring inn i framtida. Det er viktig at avtaleverket rundt TSH er avklart. Prosessen med reorganisering må være landet før prosjektperioden går ut 31.12.2023.

Reorganisering har vært et tema blant kommunedirektører og ordførere det siste halve året:
06.01.: Orientering i kommunedirektørforum v/assisterende kommunedirektør på Tynset om styringsgruppas anbefaling; kommunalt oppgavefellesskap, KO. Det kom innspill til endret ordlyd i notat og avtaleutkast, og gruppa sluttet seg til styringsgruppas anbefaling.

31.01.: Daglig leder v/TSH sendte post til kommunedirektører med revidert versjon av notat og avtaleutkast.

01.02.: Orientering i IPRNØ v/daglig leder om styringsgruppas anbefaling. Her ble det uttrykt noe skepsis til anbefaling om kommunalt oppgavefellesskap. Det hevdtes at det kan være strategisk uklokt opp mot fylkeskommunen å være et kommunalt oppgavefellesskap. Dersom næringslivet kommer sterkere på banen som medeier i et AS kan det være større mulighet for at TSH får fylkeskommunale midler til både næringsutvikling og kompetanseutvikling. Det kan tyde på at fylkeskommunen helst vil prioritere egne fylkeskommunale tiltak, som Karriere Innlandet, framfor studiesentrene, dersom statlige midler til kompetanseheving skal gå via dem i framtida.

03.05.: Orientering i kommunedirektør- og ordførermøte v/daglig leder om fordeler og ulemper ved kommunalt oppgavefellesskap og AS. Møtedeltagerne diskuterte seg imellom, og ga uttrykk for at de ønsker interne drøftinger i den enkelte kommune før de tar et endelig standpunkt.

På bakgrunn av innspill i IPRNØ 01.02., har styringsgruppa foretatt en ny runde med vurdering av mulige organisasjonsformer. Vi har innhentet informasjon om hvordan andre studiesentre er organisert, og snakket med regionale politikere i Fylkestinget og på Stortinget i forhold til signaler om fylkeskommunens framtidige rolle innen høyere utdanning.

Studiesentrene er organisert veldig ulikt. Det variere mellom stiftelse, kommunalt oppgavefellesskap, AS og fylkeskommunalt eierskap. Felles for alle er at kommunene er inne på eiersida og bidrar med noe økonomisk støtte. Noen har næringslivet med som en aktiv part, mens andre har liten støtte fra private aktører. Alle er fornøyde med sin organisasjonsform, og det er vanskelig å trekke noen konklusjon basert på denne informasjonen.

Vi får ingen ensartede politiske signaler fra regionens politikere som sitter på fylkestinget og stortinget i forhold til valg av organisasjonsform. Noen mener at det kan være strategisk uklokt opp mot fylkeskommunen å være et kommunalt oppgavefellesskap. Med representanter fra næringslivet som medeier i et AS kan det føre til at TSH får fylkeskommunale midler til både næringsutvikling og kompetanseutvikling. Det spekuleres også i fylkeskommunens vilje til å bevilge pengestøtte til studiesentrene dersom statlige midler til kompetanseheving skal gå via dem i framtida. Det kan tyde på at fylkeskommunen helst vil prioritere egne fylkeskommunale tiltak, som Karriere Innlandet, framfor studiesentrene.

Andre politikere har ikke oppfattet at organisasjonsform vil spille noen rolle opp mot fylkeskommunen, og at det er mye som tyder på at bevilgningene til studiesentrene vil komme som øremerkede midler via statsbudsjettet i framtida.

Styringsgruppa opprettholder sin anbefaling om at TSH organiseres som et kommunalt oppgavefellesskap, KO. Dette er en videreføring av dagens ordning med et oppdatert avtaleverk. Dersom det skulle vise seg at denne organisasjonsformen blir uhensiktsmessig på sikt, er det mulig å endre på dette uten en altfor omfattende prosess.

Vi ber om at ordførerne i den enkelte kommune vurderer fordeler og ulemper ved KO og AS, og tar stilling til organisasjonsform i IPRNØ 04.10.23. Deretter må det utarbeides en politisk sak som behandles i kommunestyrene i god tid før 31.12.23.

Organisasjonsform	Fordeler	Ulemper
Kommunalt oppgavefellesskap - KO	<ul style="list-style-type: none"> *Mindre endring av dagens driftsmodell. *TSH forblir en ganske frikoblet enhet. *Strammer opp avtaleverket for kommunene. *Formelt sett enkel samarbeidsform. *Mulig å ha kun representantskap mellom kommunestyre og administrasjon. Dette stiller mindre krav til rolledeling. All oppfølging av samarbeidet skjer i representantskapet. *Næringslivet kan være representert i styret. *Kan være et selvstendig rettssubjekt. *Er ikke underlagt kommunedirektøren i én av kommunene. Dette kan gi likere innflytelse fra samtlige kommuner. 	<ul style="list-style-type: none"> *Kan ikke gis myndighet til å fatte enkeltvedtak. *Kan begrense næringslivets mulighet til å ta del i styringa av TSH. *Vil ikke forplikte næringslivet til samarbeid eller til å bidra økonomisk for å realisere nye tilbud og økt aktivitet.

	<ul style="list-style-type: none"> *Vertskommune ivaretar merkantile oppgaver. *Ansatte er tilknyttet offentlige pensjons og lønnsordninger. *Tett integrert med offentlig sektor og kan bruke kommunenes økonomi og støttesystemer. *Andre kommuner eller fylkeskommuner kan tre inn på eiersiden i TSH. 	
Aksjeselskap – AS	<ul style="list-style-type: none"> * Selvstendig juridisk enhet organisert etter aksjeloven. *Åpner for både privat og offentlig eierskap. *Gir TSH stor autonomi. *Stor økonomisk handlefrihet, frihet innenfor avtaleinngåelser, innkjøp og forpliktelser. *Ansvarliggjøring av aksjonærer, styret og daglig leder. *Mulighet til å bygge opp kapital og likviditet over tid. 	<ul style="list-style-type: none"> *Stivbeint og omfattende for en relativt liten aktør som TSH. *Må ha oppstartkapital på min 30 000 kr og en betydelig egenkapital utover dette til å dekke løpende driftsutgifter, lønn etc. *Stor jobb i å skaffe private investorer. *Store krav i forhold til økonomi, regnskap, revisjon etc. * Kan bli betraktet som en privat aktør. Kan miste muligheten til å søke på offentlige midler. *Vanskeliggjør bruken av kommunale støttefunksjoner og avtaler. *Vanskelig med redningsaksjon i krevende økonomiske tider. *Kan skape en stor avstand fra eiere til driften. *Økonomiske bidrag må avtales, men eiere kan ikke forpliktes til langsiktighet.

Styringsgruppen for videre utvikling av TSH

Frank Larsen, leder

Bjørn Børresen

Toril Østvang

Merete Myhre Moen

Mette Halvorsen Hornseth, daglig leder

Kristin Aas-Berntsen, prosjektleder